

A város és könyvtárosa

Olyan pontját kellene Kocsis Pistától rajzolni, amilyet nemigen tudok. Merthogy ezen a ponton nem, vagy nem csak neki kellene megjelennie. Hanem egy város kulturális arculatának, de talán még ennél is többnek: a hely szellemének, a könyvtár szellemének, amely szép, lassú, mákszem kitarással szivárgott át Hatvan köz-életébe.

A fél évszázados fennállását ünneplő, Ady Endre nevű könyvtár életében akkor történt döntő változás, amikor a helyi legendárium szóhasználatát kölcsönve, tizenkét évvel ezelőtt „Kocsis Pista egyetlen puskaelövés nélkül elfoglalta a pántházat”.

A város fős-főmbes főzetén, a Grassalkovich-kastély szomszédságában álló pántház olyan volt, mint szabványi társai többől az országban: fantázia nélküli kockacipő, belül válaszfalak labirintusával osztva akkurátusan apró cellasobáira a szert. A falak mára ledőltek. Tűz, világos, egymásba kapcsolódó teretek adnak helyet az olvasónak. Az épület pedig fűkötésbe foglalt, üvegterítés homlokfallal néz a térre.

Kocsis Pista álma valóság lett. Érelmet nyert az a munka, amelyet 1997-ben kezdett el a város vezetése a könyvtár igazgatójának, Kocsis Istvánnak szolidan kifizető ösztönzésére, pályázatot nyújtva be a Héves megyei területfejlesztési ta-

nácshoz a könyvtár és innovációs központ közös kiépítésére. Nyertek húszmilliót, a város pedig saját erőből hozzáített negyvenhatot.

– Életem teli házat képeztünk és szeretnénk volna. Tehát nagyon is tudatos volt, amikor az épület befoglalta a karnakát, a felújítást, helyet adott a TTE-nek, a nyelvoktatásnak. Ennek az eredménye az, hogy évente hatvan-hetvenezren fordulnak meg nálunk, ami annyira jelent, mintha a város lakossága több mint háromszor fordulna meg a házban – mondja Kocsis István, azaz Pista. Mert az igazgató úr tulajdonképpen Pista.

Pista – mondja Laci papa, aki társaival rendszeresen bejár bilincsozni a földszinten található külön kis terembe.

Pista – mondják a sakkozók este –, majd mi beaznak az épületet, csak most még nagyon jó partik vannak, hát maradnánk.

Szervusz, Pista – mondják a városi testület bizottságának a tagjai, akik az ülés után természetesen ide térnek be, hogy folytassák – már lazábban fogva – a hivatalos beszélgetést.

Az országutató, egykori bájnis diák, restaurátor pedig Szombathelyről Egerbe tartva azért tér le az autópályáról, hogy azt mondhasse: Pista, megintek veled egy kávét.

Kocsis Pista 1972-ben szervezte meg

az ország első olvasótáborát Felsőtárkányban Rátkó Józseffel, Mócsi Ferencel, és azóta minden évben viszi a könyvtárba jönni fiatalokat hol a Dunántúlra, a Balaton-felvidékre, hol a Tisza mellé, most meg éppen Erdélybe utazik, a nyári tábor előkészítendő.

– Nem félsz a táborról az idén, Pista? – kérdezem kissé tapintatlanul arra utalva, hogy tavaly nyáron Mátélyon, a nyári olvasószárándoktatók elkezdett fájni a szíve. Körhöz, infarktus.

– Semmi bajom – mondja, és már arról beszél, hogy tavaly ötmilliót adott a város a könyvtár további fejlesztésére, a másik ööt a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumától nyerték egyedi pályázat útján. Az idén pedig nagyon gálisan zsebébe nyúlt a város, és kétmillióval segítette saját felújítási keretéből, 15 millióval pedig az önkormányzati költségkeretből, hogy végre legyen olyan a könyvtár, amilyen mindig is szeretett volna lenni.

Talán egyszer érdemes volna valahogy felmérni: mennyi része is volt abban Kocsis Istvának, hogy tizenkét év óta, lett legyen bármilyen politikai színezetű. Hatvan városának mindegyik vezetése egyformán fontosnak tartotta a kultúrát, költött a könyvtárra.

A kultúra integrál és nem elválaszt – fogalmazta meg ars poeticáját Kocsis Pista, amikor arról faggattam, hogyan nyerte

Kocsis István fotó: TÁRSAS MAGAZIN

meg sorozatban a városvezetést a könyvtárfejlesztésnek. És az általa képzelt integrációnak talán egyik legjobb példája, hogy Hatvan a könyvtárral és a könyvtár udvarán ünnepli immár egy évtizede a május elsejét, a kultúra segítségével és erejével.

– Párizsnak Pompidou-központja van, Hatvanak meg Ady Endre könyvtára lesz, és kicsiben a hatvaniaknak mindfajta meg kell kapniuk, amit a párizsianak a Pompidouban – mondja egyszer, amikor még kezdetén tartott a nagy álmódosítók korának.

Kocsis Pista most éppen a legjobb sajtótörtésként szervez kiállítás a könyvtár átriumos galériájában, aztán meg Mácsai Pál fogja megkönyvékenni, hogy Örkény kilencvenedik születésnapjának esztendőjében Hatvanba hozza az Art meséket el, Pistát!

Aztán pedig kezdődik a könyvhét szervezése, amin a fő attrakció mindig is a Kocsis Pista-féle spanyolvasz, amit ő talált fel.

Semmi más nem tesz, csak rájött, hogy az emberek ma is szívesen beszélgetnek egymással, ha van miről.

A könyvhét alkalmával, az írott szó ünnepeinek estéjén összegyűlnek a városból, és a vármón től, akik elszármaztak Hatvanból, és patikus, vasutas, színész, pedagógus, cukorgyári tisztviselő és szerkesztő felolvas egy-egy hosszabb-rövidebb részletet kedvenc irodalmi művéből.

Aztán beszélgetnek az emberek. Nagyon sokáig.

Kocsis Pista pedig eszedesen üldögi a hánérben.

Szigethy András

**Népszabadság
2002. május 6.**

Helyreigazítás. Lapunk júliusi, az új köntöst „felvezető” írásában 12 évesként aposztrofáltuk a Könyvtári Levelező/lapot, holott elegendő lett volna az ujjunkon megszámlálni az indulástól, 1989-től eltelt éveket (hiszen, noha a kiadó megváltozott időközben, a lap folytonossága nem, tehát az Arató Antal–Gerő Gyula–Szente Ferenc bábáskodásával indult lap szellemi örökösének tekintjük a mostani Levelezőt). Vagy még egyszerűbb lett volna egy pillantást vetni az impresszumra. Mentségül: talán magunk se gondoltuk volna, hogy immár majdhogynem másfél évtized telt el a lap alapítása óta... Vagyis 14 év.

Más öröm is vegyült abbéli örömünkbe, hogy tartósabb külsővel, színesebben jelenhet meg a lap 2002 júliusa óta. Nem ilyen külsőt, olcsó, bágyadt színű iskolásfüzet-takarót akartunk!

Talán a sietség, hogy a vándorgyűlésre mindenképpen kétszen legyen az új szám, talán a rossz papírválasztás az ok, mindenesetre nem szép. Természetesen változtatunk rajta.

Amikor ez az írás készült, még nem volt, most, hogy az olvasó a kezében tartja az augusztusi számot, talán már van rá bizonyosság, miként képzeltük az új köntöst. – A szerk.

Tánc a fotóművészetben címmel kiállítás nyílt Budapesten, a Nemzeti Táncszínházban a Magyar Könyvtárosok Egyesülete XXXIV. Vándorgyűlése alkalmával. A tárlat szeptember 30-áig látható, anyagát az Országos Széchényi Könyvtár Mikrofilm- és Fényképtárban őrzött Jelenkori Fotóművészeti Gyűjteményből válogatták.